

Een bezoek aan Stonehenge

Midzomerdag, 22 juni 1905

‘Precies op tijd,’ zei Anthony.

‘Dat mag je hopen,’ zei zijn zuster.

Ze vatten het op als een goed voorteken, al was het niet meer dan ze verdienden. Om tien voor vijf vielen de eerste stralen van de opkomende zon op de monoliet Friar’s Heel: exact zoals hoorde te gebeuren. De beroemde steen straalde als een vuurbaken, terwijl alles eromheen nog wazig en nevelig grijs was. Toen was er ineens schitterend licht, was alles helder en duidelijk te zien, en was de langste dag van het jaar aangebroken.

Daarna was het tijd om de trein terug te nemen naar het bewolkte Londen. Ze waren er de avond tevoren naartoe gereisd, hadden even aan paar uur geslapen in de Rose and Crown in Salisbury, hadden de ruim veertien kilometer naar Stonehenge afgelegd in een huurkoets en elk een shilling entree betaald. Anthony was niet bijzonder bijgelovig, maar hij was nu hoofdredacteur van *The Modern Idler*, een literair tijdschrift, en hij moest de hedendaagse trends bijhouden. Het was hem opgefallen dat zowel lezers als schrijvers zich steeds meer bezighielden met alles wat occult en semioccult was. De progressieve wereld leek zich bijna evenveel te interesseren voor gouden dageraden, het heilige vuur van de druïden, de bokkensprongen en de dans van de grote god Pan met zijn gespleten hoeven enzovoorts, als voor het meer ongeciviliseerde terrein van de experimentele seks. Indien een man genoodzaakt was de kost te verdienen – en

er zat voor Anthony inmiddels niets anders op – moest hij in elk geval meegaan met de tijdgeest en het grondig doen. Een kille dageraad bij Stonehenge en een uitgelaten springende schare in het wit gehulde druïden – mannen en vrouwen, zonder dat viel op te maken wie wat was – die monotone teksten opdreunden, zouden een mooi hoofdartikel vormen en het was geen grote moeite.

Anthony vond het maar niets om ergens alleen naartoe te gaan, zonder publiek, dus had hij gevraagd of zijn zuster hem wilde vergezellen. Toevallig was het Diana's verjaardag – ze was nu achtentwintig, beslist een nogal akelige mijlpaal voor een ongetrouwde vrouw – en verder kende hij niemand die bereid was zo vroeg op te staan. Het was nog belangrijker dat hij haar een voorstel wilde doen. Dat stelde hij uit tot ze in de trein terug naar Waterloo Station in de restauratiewagen aan een laat ontbijt zaten. Hij had pap met room, gerookte haring en eieren met spek en worstjes; zij had partjes grapefruit en roerei op toast. Zelfs de koffie was lekker.

‘Diana,’ zei hij, ‘ik moet ernstig met je praten.’

‘Daar was ik al bang voor,’ zei ze. Ze was levendig, intelligent en opgewekt, maar eerder een type dat mannen als beste vriendin dan als vrouw kozen – daar was haar broer tenminste bang voor. Ze was doortastend, direct, luidruchtig, had een te geprotonceerde kin om mooi te zijn en was volgens hem verstoken van de erotische elementen die mannen in een vrouw zochten. Het was nog erger dat ze geen cent had, net als hij. Hun vader, Eric, lord Ashenwold, was drie maanden geleden overleden en had slechts uiterst karige voorzieningen getroffen voor Anthony en Diana – de adellijke titel, de landgoederen en het geld gingen naar Bevis, zijn oudste zoon en erfgenaam. Toch leek Diana's ongehuwde staat haar absoluut niet te deren.

‘Het feit moet onder ogen worden gezien,’ zei Anthony nadat hij zijn keel had geschrapt, zoals zijn gewoonte was voor een belangrijke mededeling (zoals: ‘Na lang wikken en wegen hebben we besloten, meneer Kipling’ – of Haggard of Benson of

Wells of Hardy of welke andere enorm populaire schrijver het maar was –, ‘dat we uw volgende verhaal zullen publiceren’). ‘Vandaag ben je achtentwintig geworden, Diana, en als oudere vrouw nemen je kansen op een huwelijk af.’

‘Zie het toch niet zo somber in, Roodborstje,’ zei Diana. ‘Er komt vast wel iemand langs. Geen adellijke figuur zoals Bevis graag wil, en evenmin een beroemde schrijver, zoals jij graag wilt, maar iemand die ik graag wil. Bovendien wil ik helemaal niet trouwen. Ik moet net zo weinig van kinderen hebben als jij.’

‘Een man hoeft niet van kinderen te houden,’ zei hij, ‘hij hoeft alleen maar voor hen te doen wat hij kan. Dat geldt echter niet voor een vrouw.’

‘Dan ben ik misschien geen echte vrouw,’ zei ze.

‘Wat bedoel je in vredesnaam?’ zei hij. ‘Wat zijn we een vreemd span!’

Zijn stem klonk op de een of andere manier afgeknepen, maar aan de andere kant spraken veel mannen met zijn sociale achtergrond zo, alsof al hun verklaringen door een soort filter gingen voor ze werden vrijgegeven. Jonkheer Anthony Robin, een tweede zoon, was een lange man met een bol voorhoofd en schrikbarend blauwe ogen. Hij had de autoritaire en vriendelijk gebogen houding van een asportieve oud-leerling van Eton, maar was, zoals Diana al lang geleden had geconcludeerd, niet per se vriendelijk. Ze vermoedde dat hij haar niet louter om altruïstische redenen had uitgenodigd voor dit uitstapje – hoezeer ze er ook van genoot –, maar ten behoeve van een sluw eigen plan. Ze had gelijk.

‘Gezien je vooruitzichten,’ vervolgde hij, ‘zit er niets anders voor je op dan in je eigen onderhoud te voorzien. Je kunt voor mij werken als mijn huishoudster.’

Hij werd lyrisch. Hij had zojuist een nieuw pand gehoord van waaruit hij *The Modern Idler* kon leiden. Voortaan zou het blad maandelijks verschijnen. Hij had een alleraardigst huisje in Fleet Street gevonden, dat recht uitkeek op de Law Courts met

Chancery Lane erachter. Het was een gebied waar journalisten in en uit liepen en waar schrijvers hun clubs hadden. Het had scheve muren en hellende vloeren, en 's nachts hoorde je de doodskloppertjes erop los tikken, maar het kernhout van de oude eiken balken was zo hard, was hem verzekerd, dat al hun geknaag vergeefs was. Misschien een eigenaardige plek voor een woning, maar een uitstekende plek voor de hoofdredacteur van een politiek en literair tijdschrift.

'O Anthony, ik begrijp het,' zei ze. 'Je wilt dat ik bij je intrek en al het werk doe? Muren saus, vloeren schuur, lampen reparer, meubels koop, waarschijnlijk zelfs een tuin aanleg waarin je koffie kunt drinken terwijl je de manuscripten leest en eerzuchtige, hoopvolle lieden afwijst?'

'Dat klinkt zalig,' zei hij.

Als de verbouwing klaar was, zei hij, kon ze zijn secretaresse worden.

'Je kunt typen, je kunt de opmaak en het plakwerk doen, en je kunt helpen bij het redigeren en de lijsten met abonnees en zo.'

'O, dank je wel, Roodborstje,' zei ze. 'En als je nu eens ging trouwen en zij me niet kon uitstaan en me het huis uit gooide?'

'Ik ben niet iemand die gaat trouwen,' zei hij. 'Dat weet je. Ik leef voor de letteren. Ik ben een versierder. Ik geloof in de levenskracht en bij tijd en wijle een wolkje opium, een snufje cocaïne. Maar dat weet je ook. Het is allemaal legaal, komt uit de Fleet Street-apotheek verderop in de straat. Maar ik heb zo mijn hebbelijkheden. Die zul je moeten dulden.'

'Misschien zie ik ze door de vingers,' zei ze, 'als ik eens per maand mijn eigen halve pagina krijg in jouw *Modern Idler*. Niet over mode of recepten, of hoe je een ketel moet poetsen, maar over de politiek.'

'Niet onder je eigen naam,' zei hij. 'Ik wil niet dat je de risee van Londen wordt.'

'Mevrouw Humphrey Ward publiceert onder haar eigen naam,' protesteerde Diana.

'Maar zij is getrouwd. Jij zou een juffer zonder hersenen of

ervaring zijn. Misschien moet je een mariage de raison aangaan.'

Diana trok haar wenkbrauwen op, en Anthony Robin zei dat ze tot Waterloo Station had om na te denken over de voordelen om onder zijn vleugels te leven. Anders zou hij nieuwe plannen maken. Ze waren bij Basingstoke, dus ze had ongeveer een uur.

Ze zwegen. Diana nam honing op haar toast. Anthony nam marmelade. Hij sloeg *The Times* open, terwijl zij uit het raam staarde naar groene velden en groeiende tarwe. Ineens slaakte Anthony zo'n geërgerde kreet dat ze er gewoon van schrok.

'Briljante mecaniciens, ammehoela,' zei hij. 'Een stuntelende jonge hond. Op Eton was hij mijn knechtje. Wat jankte hij als ik hem sloeg, de kruipende kleine imbeciel. Kon niets beginnen met een blik schoensmeer.'

Arthur Hedleigh had het nieuwe model van zijn toerauto, de Jehu III, ingeschreven voor de Isle of Man-race in september en werd volgens *The Times* beschouwd als de nieuwe hoop van de Britse automobieliindustrie. Anthony leek door het stuk behoorlijk uit zijn doen te zijn. Toen ze naar de reden vroeg, zei hij dat Dilberne een vuile schoft was, een omhooggevallen proleet, iemand met een zilveren lepel in zijn mond, een moederskindje, een verwijfde fat, een schurk en geen heer – iemand die met stilzwijgende instemming van zijn vader, de graaf, hem, Anthony, eens vijftig pond afhandig had gemaakt en een poging had gedaan hem in de problemen te brengen met de wet. Zwijnen, de hele familie.

'O Anthony, ik ken zijn zuster Rosina vrij goed,' zei Diana zachtmoedig. 'Ze is naar Australië gegaan en ik mis haar nog steeds.'

'Die zuster mag je houden,' zei Anthony. 'Aangezien zij hersenen in haar hoofd heeft, is ze in elk geval naar de andere kant van de wereld gegaan. Maar die broer... vervloek ik. Hij is getrouwd met een magere kleine paapse erfgename uit Chicago – geen maagd. Voor mijn part valt hij in een vat met zijn eigen motorolie en stikt hij, en sleept hij haar met zich mee.'

‘O Anthony,’ protesteerde ze, ‘mensen kunnen van elkaar houden.’ Zijn felheid overdonderde haar. Ze schonk nog een kop koffie uit de grote zilveren pot voor hem in zonder een servet te gebruiken, omdat ze vergat hoe heet een oor van pleetzilver kan worden. Iets wat eerder te maken had, dacht ze, met de specifieke warmte van het nikkel dan van het koper in zilverpleet. Zuiver zilver, het echte spul, werd natuurlijk langzaam warm. Diana had aan Oxford scheikunde gestudeerd, evenals etnografie. Ze had niet kunnen afstuderen, want dat konden vrouwen niet. Daar maakte ze zich niet druk om – was het in de wereld ooit eerlijk toegegaan? Anthony ergerde zich daarentegen aan onrecht. Arthur Hedleigh irriteerde hem omdat hij met zijn foto in de krant stond en uiteindelijk graaf zou worden, hoewel hij, Anthony, nooit een titel zou erven, laat staan een erfgename aan de haak zou slaan.

‘Ik sprak overdrachtelijk,’ zei Anthony, ‘maar het houdt geen stand. Ze is zijn type niet.’

‘O?’ vroeg Diana geïnteresseerd. ‘Wat is dan zijn type?’

‘Mollig, blond, blank en dom.’

Diana was wel zo verstandig om niet te vragen hoe hij dat wist – hoe eerder hij kalmeerde, hoe beter het was.

Ze reden Woking uit in een grote wolk stoom en met veel melancholiek gefluit. Ze zouden zo bij Waterloo zijn. Hij had gelijk: haar kansen waren beperkt. Ze kon als ongetrouwde zuster bij haar rijke, saaie broer Bevis gaan wonen, of het huishouden gaan doen voor haar minder saaie broer Anthony. Ze kon niet goed besluiten nemen.

‘Hoewel het natuurlijk ook zijn vrouw zou kunnen zijn die het slechte pad opgaat,’ zei Anthony beschouwend. ‘Ze heeft een heel verleden.’

‘O Anthony,’ zei Diana. ‘Doe toch niet zo.’

‘Ik hoop dat ze hem ontrouw is en zijn leven vergalt,’ zei hij, maar ze dacht dat hij dat eerder zei om haar, Diana, te straffen omdat ze hem niet steunde in zijn toorn dan omdat hij het werkelijk meende. Dat hoopte ze tenminste.

O, goeie genade, Roodborstje,’ zei zijn zuster.

Hij wenste dat ze hem niet Roodborstje noemde: omdat zijn achternaam, 'Robin', roodborstje betekende had hij die bijnaam op school gekregen, toen hij als jonge dwaas de redactie had gevoerd van de *Eton Chronicle*. En de 'O's' waarmee ze haar gesprek doorspekte irriteerden hem ook; ze leek hem altijd verwijten te maken. Maar aan de andere kant veronderstelde hij dat vrouwen dat nu eenmaal deden. En hij was op haar gesteld en ze had hem nodig.

'Doe je het?' vroeg Anthony.

'O Anthony, natuurlijk doe ik het,' antwoordde ze.

Minnie geeft een verjaardagsfeestje

25 juni 1905, Belgrave Square

‘Mijn leven is perfect,’ prevelde Melinda, oftewel Minnie, de burggravin, lady Hedleigh. Maar voor ze was uitgesproken, kennelijk tegen niemand in het bijzonder, keek ze door de grote ramen van Belgrave Square 17 naar beneden, en ze zag een jongen met de kenmerkende pet en slobkousen van de telegrambesteller nieuwe stijl de hoge stoep op springen. Hij had de kwieke tred – dat dacht Minnie tenminste – van iemand die goed en geen slecht nieuws kwam brengen.

Minnie luisterde, maar kon de bel niet horen door het kabaal van uitgelaten peuters. De bel klingelde ongetwijfeld keurig bij de bediendevertrekken. Het feestje was rumoerig geworden, ondanks de temperende aanwezigheid van kinderjuffen en kindermeisjes. Kleine kinderen krioelden roekeloos van de tafel naar de vloer, gilden en gooiden met gelatinepudding en taart. Isobel, gravin van Dilberne, die haar schoondochter Minnie met haar twee kleine kinderen een week in Londen had uitgenodigd, huiverde even toen vette handjes de lichtgele chintz van de nieuwe stoffering in de ochtendsalon bedreigden, maar ze zei niets. Vandaag was het feest.

‘Ach,’ zei Isobel royaal, ‘laat hen maar plezier maken. Je bent maar eens per jaar jarig.’ Dus hielden de kinderjuffen zich in, en de zes gastjes van Edgar en zijn broertje Connor rolden over de vloer en lachten en giechelden en traptten elkaar.

Minnies oudste zoon Edgar werd vandaag drie en kon geen kwaad doen. Connor Hedleigh, die precies een jaar na Edgar was geboren, kon heel veel kwaad doen, in elk geval in de ogen van zijn Engelse grootouders, aangezien hij niet de eerstgeborene was, wat verder alles goedmaakte. Minnie had geprobeerd aan haar ouders, de O'Briens uit Chicago, de noodzakelijke gecompliceerdheid van namen en titels bij de Engelse aristocratie uit te leggen, maar zonder succes.

'Moeder Gods!' had Tessa geprotesteerd toen haar dochter de kinderen ter inspectie had meegenomen naar de slachthuis-terreinen van Gods eigen land. 'Waarom is Edgar een Dilberne en Connor alleen maar een Hedleigh? Het zijn toch volle broertjes?'

'Je moet Engels zijn om dat te begrijpen,' had Minnie geantwoord.

'Ze zijn in elk geval geen van beiden een verdomde Turlock,' had hun opa Billy O'Brien, de varkensvleesbaron, gezegd – gelukkig zonder dat Arthur het kon horen. Minnie had er absoluut geen behoefte aan dat haar verleden werd opgerakeld, en al helemaal niet haar dubieuze liaison met de krankzinnige Amerikaanse schilder Stanton Turlock. Haar vader hield ervan om er geen doekjes om te winden, maar dat kon gênant zijn.

Haar twee zoontjes waren allebei gezonde, sterke jongens, recht van lijf en leden, op wie hun vader Arthur heerlijk trots was. Minnie hield van allebei evenveel, maar misschien iets meer van Connor, omdat hij altijd in de problemen zat en de tweede was. Edgar, de erfgenaam, zou de titel erven. Connor was de 'reserve'. Zelfs Arthur noemde hem soms zo: 'de reserve' – bijvoorbeeld: 'Zeg tegen de reserve dat hij niet zo'n kabaal moet maken en zich moet vermannen' –, hoewel ze wenste dat hij dat niet deed. Ze was zo verstandig dat niet te zeggen. Toen ze nog thuis bij haar vader woonde, had ze geleerd dat als je een man vroeg iets niet te doen, hij het eerder nog eens zou doen.

Nu de herrie toenam, deed Arthur zijn mond open. Hij had er op een afstandje zwijgend bij gezeten, met een toegeeflijke

maar misschien een tikje strakke glimlach op zijn gezicht door zijn inspanning om zich niet te storen aan het kabaal. Hij had een lage stem, die heel mannelijk was en dwars door het gegil en gekrijs van vrouwen en kinderen heen drong. Minnie hield van hem.

‘*Risus abundat in ore puerorum,*’ zei Arthur.

‘O Arthur,’ zei haar schoonmoeder, ‘alweer een Latijns cliché. Je bent net je vader. Wat ben je toch intelligent. Wat betekent het?’

‘De monden van kleine jongens zijn vol gelach,’ zei Arthur. ‘Maar nu is het beslist genoeg. De wereld van de kinderkamer kan heel luidruchtig en irritant zijn. Geen wonder dat vader een dringende afspraak heeft gevonden.’

‘Goed,’ zei Isobel. ‘Laat er een eind komen aan de wanorde’, en ze knikte naar de batterij kinderjuffen die ogenblikkelijk in actie kwam, die dat al veel eerder had willen doen, en in een mum van tijd zaten de kleintjes weer op hun stoel, te verbaasd om te protesteren, met schoongeveegde mondjes en handjes, keurig en lief als de lammetjes die ze op goede dagen waren, geen leeuwjes meer.

Arthur glimlachte en pakte Minnies hand. Hij had de lange rechte neus, de vierkante kaak en het dikke blonde haar van zijn vader en leek elk jaar plechtstatiger te worden – hij was geen jongen meer maar in alle opzichten een man. Hij was met Minnie en de jongetjes naar Londen gekomen om de dag door te brengen bij hun grootouders, had de zorg voor zijn autowerkplaatsen zowaar eens aan anderen overgedragen. Nu Minnie ruim vier jaar getrouwd was, merkte ze dat het geluid van zijn stem en de aanraking van zijn hand haar nog steeds opwonden. Ze bofte enorm.

Jammer dat de graaf, grootvader Robert, er toch niet bij had kunnen zijn. Hij was als altijd weggeroepen voor staatszaken – er was wel degelijk wat aan de hand, een soort opstand in Rusland die de aandacht van de geheime adviesraad van de koning eiste, hoewel het zondag was. Doordat alles in de moderne we-

reld zo snel ging, begon de politiek een volle baan te worden in plaats van een tijdverdrijf voor een rijke en vaderlandslievende man. Robert was niet iemand die zich aan zijn plichten onttrok.

Minnie vond haar schoonvader nog altijd intimiderend, maar ze genoot van het gevoel dat ze zich in het middelpunt van de gebeurtenissen bevond, en soms onthaalde hij het verzamelde gezelschap op wat zich afspeelde in het buitenland of op het ministerie van Koloniale Zaken, wat een van de redenen was waarom ze graag naar Belgrave Square ging. Arthurs belangstelling beperkte zich steeds meer, begon ze te merken, tot het inwendige van automobielen, de schoonheid van de Arnold Jehu III en de voordelen van luchtgekoelde vergeleken met watergekoelde motoren. Ze deed haar best om enthousiast te blijven, maar 's avonds laat viel ze bij Arthurs verhalen soms op haar kussen in slaap.

Zoiets had ze tegen Tessa gezegd, toen haar ouders op bezoek waren. 'Hij kan beter gek zijn op een auto,' had Tessa kortdaat geantwoord, 'dan op een revue-meisje.' En Minnie beseftte dat daar iets in zat.

Morgen zou Minnie met Isobel naar Heal gaan om de zojuist gearriveerde collectie rotanmeubelen te bekijken en te zien of er iets geschikt was voor de achterslaapkamers op Belgrave Square – Dilberne Court was natuurlijk uitgesloten, met zijn massieve hemelbedden, zittkasten en linnenkasten van cederhout; daar moest het personeel blijven doorgaan met tillen en zwoegen en het poetsen van het oude eikenhout – en daarna zouden de dames misschien naar Bond Street gaan om de nieuwe wijde rokken uit Parijs te bekijken, die uit lagen bestonden en waren voorzien van tressen, maar vijf centimeter korter waren dan de laatste tijd gangbaar was geweest, waardoor ze vrij waren van de grond en er niet eindeloos hoefde te worden geborsteld, wat de binnenmeisjes zoveel tijd kostte. Er was heel wat om dankbaar voor te zijn in het moderne leven. De vorm en het model van meubelen interesseerden haar. Ze herinnerde zich vaag dat

ze er ooit van had gedroomd beeldhouwster te worden. Stanton Turlock had haar zelfs een Camille Claudel naast hem als Rodin genoemd – niet dat hij ooit verder dan verf op doek was gekomen. Ze hield ervan hoe stof aanvoelde, hield van de textuur, de kleuren, maar van Isobels obsessie met mode begreep ze niets. Desondanks zou ze omwille van Isobel doen of ze enorm geïnteresseerd was. Je sperde je ogen wijd open, keek belangstellend en dacht aan andere dingen.

Minnie was het telegram volkomen vergeten toen Reginald, het hoofd van de livreeknechten, het op een zilveren dienblad binnenbracht. Hij had er alle tijd voor genomen, had de dunne bruine envelop ongetwijfeld opengestoomd, de inhoud gelezen en alles weer haastig dichtgeplakt. Hij was een schurk, maar een beminnelijke schurk. Isobel maakte het telegram open, las het en knikte naar Reginald dat hij de kamer kon verlaten. Op haar gezicht lag dezelfde perplexe en ongelovige uitdrukking als op dat van de kleine Edgar toen hij ineens van de vloer was opgepakt en in zijn stoel was gezet.

Reginald trok zich terug, maar verliet de kamer niet. Hij zou geen standje krijgen, wist Minnie. Dat kreeg hij nooit.

‘Een knappe kerel, een echte opschepper,’ had Billy over hem gezegd toen de schoonfamilie vorig jaar was overgekomen voor Wimbledon. ‘Hij komt overal mee weg. Hij weet vast meer dan zou moeten.’ Wat volgens Minnie waarschijnlijk klopte. Dat was een van de problemen als je met het personeel samenwoonde. Niet dat het de anderen leek op te vallen, laat staan dat ze zich er zorgen over maakten.

Isobel liet de envelop uit haar hand vallen alsof hij er niet toe deed.

‘Hij is van je zuster Rosina,’ zei ze tegen Arthur, bijna op een beschuldigende toon. ‘Het stoomschip Ortona komt morgenmiddag aan in Tilbury. Rosina is aan boord. Geen verklaring, geen informatie, niets. Ze meldt alleen haar komst. Wat bijzonder ongemanierd van haar, typisch Rosina.’

‘Rosina! Wat enig!’ riep Minnie uit in de stilte die op het hele gezelschap neerdaalde. Zelfs de kleine kinderen staakten hun herrie. Minnie aarzelde. Rosina stuitte op afkeuring. Maar waarom? Rosina was inderdaad lastig en humeurig, en ze was voorgoed naar Australië vertrokken, was ineens getrouwd onder compromitterende omstandigheden, maar ze behoorde tot de familie, was de enige dochter. Dan mocht je toch wel blijk geven van enig enthousiasme? Thuis in Chicago zouden er vreugdekreten zijn geslaakt, had iedereen elkaar omarmd en hadden er tranen gevloeid, waarna ze allemaal zouden zijn weggevoegen om het goede nieuws overal rond te bazuinen. De verloren zuster keerde terug. Maar dit was Belgrave Square en daar was spontaniteit geen usance.

‘Die lieve Rosina,’ zei Arthur achteloos en kalm. ‘De onruststoker!’ En toen, met een blik naar Minnie: ‘Al is het natuurlijk heel fijn om na al die tijd wat van haar te horen. Hoe lang ook alweer? Drie jaar?’

‘Je zuster heeft voor stilte gekozen,’ zei Isobel. ‘Slechts uiterst korte brieven en al ruim zes maanden niets.’

‘Geen nieuws over de echtgenoot of een kind?’

‘Niets. Zelfs die beleefdheid niet.’

‘En over haar papegaai?’

Zijn moeder negeerde hem en wendde zich tot Reginald.

‘De Ortona meert af in Tilbury. Is het de Orient-Pacific-lijn?’

‘Helaas wel, mevrouw. Een immigrantenschip dat halfleeg terugkomt.’ Hij zag er nogal vermaakt uit.

‘Wat bijzonder ongerieflijk voor haar,’ zei de gravin. ‘Waar komt toch steeds die perverse nostalgie de la boue vandaan, dat verlangen om te doen of ze armlastig is?’

‘Desondanks is het onze Rosina!’ protesteerde Minnie. ‘Wat een goed nieuws! Iemand om mee te praten!’ Dit klonk een beetje grof. Isobel keek haar ietwat vreemd aan. Arthur eveneens. Minnie deed altijd enorm haar best om er geen opmerkingen uit te flappen en slaagde daar meestal in, maar vandaag was het misgegaan.

‘Ik kan met jou praten, lieve, dat spreekt voor zich,’ zei ze

tegen Arthur om het goed te maken. 'Dat kan tenminste als je thuis bent, maar je bent heel vaak op je werkplaats.' Ze had het nog erger gemaakt. Waarom was het leven toch zo ingewikkeld?

'En ik weet zeker dat je het druk genoeg hebt met onze kinderen,' zei hij, omdat hij een beschuldiging gewaarwerd. 'Je hebt tegenwoordig nauwelijks tijd om naar me om te kijken.'

'Och, och,' zei Isobel, die vreesde dat er gekibbel dreigde. 'We zullen Reginald morgen naar de Ortona sturen. Wees maar niet bang, Minnie, Rosina zal als een verloren dochter worden binnengehaald. Al had ze ons op z'n minst tijdig kunnen waarschuwen.'

'Dat kun je nauwelijks verwachten. Een papegaai verandert toch niet van veren?' zei Arthur.

Minnie giechelde, wat ze niet had moeten doen.

Rosina was ongeveer drie jaar geleden vrijwel op stel en sprong afgereisd naar Western Australia, in het gezelschap van een kersverse man, een zekere meneer Frank Overshaw, theosoof en grootgrondbezitter. Hij was geen goede partij voor de dochter van een graaf, maar Rosina was ongetrouwd, in de dertig, lang en onbevallig, intelligenter dan goed voor haar was en verkeerde niet echt in een positie om kieskeurig te zijn. Desondanks was de snelheid van de verloving en van haar vertrek ongepast, zelfs schandalig geweest, vooral omdat Rosina was uitgevaren op een passagebiljet dat was gereserveerd op naam van haar nichtje Adela, die Frank aanvankelijk als bruid had verkoren. Er was aangenomen dat de haast was veroorzaakt door de gangbare redenen, maar dat bleek niet zo te zijn. In elk geval had er in de paar korte brieven die Rosina naar huis had gestuurd nooit iets gestaan over een baby, alleen beschrijvingen van een heet en ongelooflijk gevaarlijk land, met een slechte postverbinding en zonder enig personeel, en enkele verzoeken om naslagwerken: *Rules of the Sociological Method* van Emile Durkheim, zijn verhandeling over zelfmoord in de cultuur van de Aboriginals, en wat vroege publicaties van Max Weber.

‘Maar, mama,’ zei Minnie nu – op Isobels verzoek noemde Minnie haar ‘mama’ – ‘er moet toch iemand van de familie zijn om haar af te halen. Ze is drie hele jaren weg geweest – voor zover we weten kan ze wel ziek zijn.’

‘Maar de Ortona!’ zei Isobel. ‘Tilbury, niet eens Liverpool’, alsof de kous daarmee af was. Ze legde Minnie echter geen strobreed in de weg, zei zelfs dat hun winkeluitstapje naar Heal heel goed tot dinsdag kon worden uitgesteld: Minnie moest Rosina beslist gaan afhalen als ze dat graag wilde. Je kon slechts hopen dat de boot redelijk op tijd zou aankomen en dat de arme Minnie er niet de hele dag op zou moeten wachten. Wachten op boten kon je beter overlaten aan het personeel – maar als Minnie dat wilde... Isobel zou de dag bij Robert in het Hogerhuis doorbrengen.

Toen zei Arthur dat hij Minnie helaas niet kon vergezellen, want de Jehu III bevond zich in een kritiek stadium: hij was tot de conclusie gekomen dat luchtkoeling een vergissing was, hij moest morgenochtend terug zijn, maar Minnie moest Rosina het beste wensen en hij zou haar binnenkort zien. Hij nam aan dat ze in elk geval een tijdje op Belgrave Square zou blijven.

Dus was alles in orde, maar Minnie wenste dat ze niet zo luid en duidelijk in haar hoofd had gedacht: mijn leven is perfect. Ze had het hardnekkige gevoel dat de goden haar hadden gehoord en dat het geluid van de voordeurbel, dat ogenblikkelijk op de gedachte was gevolgd, een teken was van hun ongenoegen. Maar hoe kon het niet goed zijn dat Rosina thuiskwam?